

De Standaard

Dit artikel is exclusief voor abonnees, maar we bieden het je gratis aan.

DE 5 LEVENSLESSEN SARA DE BOSSCHERE

'Laat los en geniet van hoe je nu bent'

Zoek herkenning en ontmoeting, ook met mensen en dingen in de marge, en sta versteld van de onverwachte raakpunten. Uit zo'n milde, genereuze blik haal je veel joie de vivre, vindt actrice Sara De Bosschere.

Ines Minten

Woensdag 1 maart 2023 om 0.00 uur

Liever altijd en overal onbeperkte toegang tot onze journalistiek?

Lees nu voor € 4 per week.

Zo blijf je betrokken in een wereld vol verandering.

Ontdek het aanbod >

<p>Sara De Bosschere: 'Solidariteit en engagement kunnen versterkend werken en het opkomende algemene gevoel van onmacht tegengaan.' Liza François</p>

Sara De Bosschere: 'Solidariteit en engagement kunnen versterkend werken en het opkomende algemene gevoel van onmacht tegengaan.' © Liza François

1 Er zijn veel raakpunten met de marge

'Er zijn veel essentiële raakpunten met dingen die gemakkelijk in de marge of buiten de normaliteit worden geplaatst, zoals psychische kwetsbaarheden. Vaak is de lijn heel dun. En net daar vind je herkenbaarheid.'

'Ik repeteer momenteel 4.48 psychosis van Sarah Kane. De tekst ligt al jaren op mijn plank, maar pas nu is er genoeg afstand om er zonder risico op identificatie mee aan de slag te gaan. Ik ben opgegroeid met een vader die psychoses had, en later heb ik zelf onvoorzien een soort crisis gehad. Ik ben in mijn directe omgeving ook twee mensen verloren aan zelfdoding. Onverwacht kwam het niet, ik heb er met beiden intense gesprekken over gehad. Vreemd genoeg beschrijft

Kane dus **Leven altijd en overal openbare toegang tot onze journalistiek?** mee wil omgaan.'

Lees nu voor € 4 per week.

Zo blijf je betrokken in een wereld vol verandering.

Ontdek het aanbod >

‘Omdat Sarah Kane kort na het afwerken van het stuk haar eigen leven heeft beëindigd, wordt Psychosis vaak gelezen als een zelfmoordbrief. Zo zie ik het niet, ik wil niet pathologiseren. Ze heeft het over suicide, maar de tekst is evengoed een reis doorheen verschillende mentale ruimtes, een bundeling reflecties over het bestaan in het licht van eindigheid en verlies. Ik zoek in mijn aanpak dus die dunne lijn en de herkenbaarheid op.’

2 Accepteer het palet dat je ter beschikking staat

‘In het leven staat je een palet mogelijkheden en beperkingen ter beschikking. Dat palet accepteren en er voluit voor kiezen, is voor mij een essentieel inzicht, daar schuilt veerkracht. Je mist bepaalde dingen in het leven, maar tegelijk is er de volheid van al wat wel bereikbaar is. Ik droomde er ooit een beeld bij, dat me scherp is bijgebleven. Ik stond onkruid te wieden en trok een plantje uit de grond met daaraan vast een heel lange wortel. Ik bleef trekken, tot ik aan de andere kant opnieuw een plantje vond. Het gaf precies dat besef weer: hoe diep je ook gaat, uiteindelijk kom je toch weer iets tegen wat leeft.’

3 Kijk naar de pijn van anderen

‘Ik maak me zorgen om de politieke ontwikkelingen van vandaag en de manier waarop de taal mee verandert en verhardt. Wat dat betreft, heb ik spijt dat ik nooit les heb gekregen van professor Jan Blommaert, over hoe we via taal ontmenselijken. Een mens op de vlucht wordt een vluchteling, sans-papiers of transmigrant. De mens wordt niet meer genoemd en op den duur raakt de betekenis verbrokkeld en de empathie zoek. We moeten zorgvuldig omgaan met de taal en mogen geen abstractie maken van menselijk leed. In haar boekje Kijken naar de pijn van anderen beschrijft Susan Sontag iets gelijkaardigs. Zij gaat na wat beelden van geweld met ons doen. Soms zijn ze bijna artistiek gekadreerd, soms staan ze op ons collectieve netvlies gebrand. Maar zetten ze ons ook aan tot actie, tot empathie? Die omgang met beelden en taal is een vreemd en moeilijk iets. Daarom ben ik ook zo blij dat ik kan deelnemen aan een vredesbetoging

(van afgelopen zondag in Brussel, red.). Het stemt me blij dat zoveel organisaties de krachten bundelen en we kunnen laten zien dat veel mensen zich zorgen maken. Solidariteit en engagement kunnen versterkend werken en het opkomen tegen het algemeen geweld van een macht. **Liever altijd en overal onbeperkte toegang tot onze journalistiek?** Lees nu voor € 4 per week. Zo pik je op maandag een algemeen geweld van een macht tegenaan.’

Ontdek het aanbod >

4 Handel vanuit vertrouwen, niet vanuit wantrouwen

‘Ik blijf hoopvol en wil erop vertrouwen dat de mens in se echt wel goed wil samenleven. Vooral in de notie van de openbare gedeelde ruimte is dat cruciaal. Belastingen betalen kan in die zin een blijk van vertrouwen zijn: je investeert met velen in de kwaliteit van de stoep, het openbaar vervoer, zwembaden en bibliotheken. We nemen samen verantwoordelijkheid voor die gedeelde ruimte die we dagelijks doorkruisen en waar we elkaar kunnen ontmoeten. Daarom ben ik ook helemaal vóór politiek, in de basiszin van het woord: politiek als gezamenlijke verantwoordelijkheid, met politici als vertegenwoordigers die mee de verantwoordelijkheid voor die gedeelde ruimte opnemen. Nu misbruiken bepaalde politieke partijen het woord op een antipolitieke manier, puur om persoonlijk gewin. Wanneer het woord “politiek” alleen nog gebruikt kan worden binnen een context van wantrouwen, hebben we een groot probleem, want dan beschadigen we de gedeelde openbare ruimte onherroepelijk.’

5 Er zit levenslust in mildheid

‘Er zit veel joie de vivre in mildheid voor de ander en jezelf. Een leven heeft veel aspecten. Soms zijn die zo verschillend dat ze moeilijk met

elkaar in balans lijken te kunnen staan. Maar extreme vrolijkheid

kan best samengaan met melancholie, je graag in het nachtleven de-
 Lieve altijd en overal onbeperkte toegang tot onze journalistiek?

wegen met een hang naar verstilling en alleen-zijn. Soms zie je de co-
 Lees nu voor € 4 per week.

herentie pas achteraf. Het komt erop neer om jezelf en anderen die
 Zo blijf je betrokken in een wereld vol verandering.

verschillen toe te staan en er toch de verbinding in te zien. Ik ben al
 Ontdek het aanbod >

een serieuze tijd bezig met mijn vak, en ben in die periode best wat twijfels tegengekomen: ben ik wel goed bezig, zou ik het niet beter anders doen ... ? Maar uiteindelijk kwam al wat ik deed neer op een inhoudelijke of intuïtieve concentratie waarmee ik voor mijn passie en interesses ben gegaan. Wanneer je dan terugkijkt, zie je dat je toch heel wat kennis en ervaring hebt vergaard. Gaandeweg neem je dingen op, dat is het leven. Het is iets wat ik graag aanhaal als ik lesgeef: laat het los en geniet van hoe je nu bent. Zoveel jaren later zit je in een andere levensfase, en komen er andere dingen voorbij. Wees daarom genereus voor jezelf en anderen: daar zit veel kracht in.'

Sara De Bosschere is actrice, theatermaker en medeoprichter van het theatergezelschap De Roovers. Op 4 en 7 maart gaat ze in NTGent - Minnemeers in première met de voorstelling 4.48.

Verschenen op woensdag 1 maart 2023

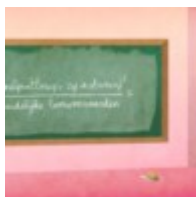
LEES MEER

13/06/2023 | COLUMN

De schade die charlatans als Boris Johnson aanrichten

(https://www.standaard.be/cnt/dmf20230612_95963390)

02/06/2023 | OPINIE ONDERWIJS

Minister Weyts, ik werk al negen maanden als zijinstromer in het onderwijs en ik ken nog altijd mijn loon niet

(https://www.standaard.be/cnt/dmf20230601_96433993)

01/06/2023 | COLUMN

Een kwestie van macht

Liever altijd en overal onbeperkte toegang tot onze journalistiek?
(https://www.standaard.be/cnt/dmf20230601_96828448)

Zo blijf je betrokken in een wereld vol verandering.

Ontdek het aanbod >

f (<https://www.facebook.com/destandaard/>) **t** (<https://twitter.com/destandaard>)

@ (<https://www.instagram.com/destandaard/>)

Krijg een bericht bij belangrijk nieuws met onze app DS Nieuws

Download de app >

CULTUURTIPS

([//www.standaard.be/radar](https://www.standaard.be/radar))

Liever altijd en overal onbeperkte toegang tot onze journalistiek?

Lees nu voor € 4 per week.

Zo blijf je betrokken in een wereld vol verandering.

Ontdek het aanbod >